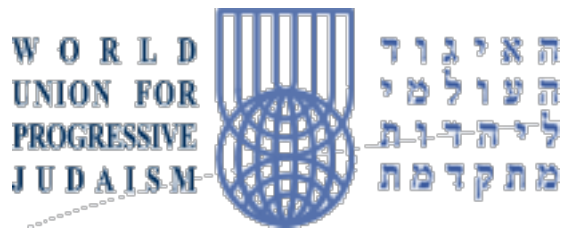

5771

Torah from Around the World

Sjabbat 9 juli 2011 / 7 tammoez 5771

Sidra Balak, Bemidbar [Numeri] 22:2-25:9, Tanach blz. 314-321

Haftara: Micha 5:6-6:8, Tanach blz. 1189-1191

Commentaar door rabbijn Rich Kirschen

Director of [NFTY](#) (National Federation of Temple Youth) in Israel

Vertaling: Paula Reisner

[Het Engelse origineel](#)

Dear Balak^{*)}: over Valse Profeten en Zinloze Haat

Vandaag was het één van die hete, stoffige en bijzonder oncomfortabele dagen in Jeruzalem. Het nieuws van zowel uit de stad als uit de rest van de wereld gaf alleen maar meer aanleiding tot het gevoel dat "the heat is on", dat we in deze complexe hoofdstad van de Joodse staat zeer onder druk staan. Hoewel ik me niet vaak identificeer met de Moavieten, begreep ik helaas beter hoe Balak, de Moavitische koning zich gevoeld moet hebben in zijn stoffige woestijn-koninkrijk. De laatste tijd krijgen we het gevoel, dat we –net als de arme Moavieten– aan alle kanten ingesloten worden en voor meer uitdagingen staan dan we aankunnen. En Balak, de koning van Moav, die tragische figuur in de sidra van deze week, lijkt – nog meer ironisch – helaas als een rolmodel te functioneren voor zowel Israëls leiders als Israëls vijanden.

In deze sidra ziet Balak een overweldigende aanval op zich afkomen als hij ziet hoe de Israëlieten hem en zijn koninkrijk naderen. Maar in plaats van dat hij van de gelegenheid gebruik maakt om met visie waarachtig leiderschap te tonen, zoekt Balak naar een snelle uitweg door een profetie af te dwingen. Hij vindt zijn profeet in de persoon van Bil'am, een plaatselijke profeet niet ver uit de buurt (die naar mijn mening nogal onterecht zo een slechte naam heeft gekregen in onze traditie, maar dat is nu niet ter zake). Balak is ten einde raad en zoekt naar een makkelijke oplossing. Maar hij vergist zich volledig in de aard van Bil'ams gave van profetie en neemt onterecht aan dat "wie door u wordt gezegend is gezegend, en wie door u wordt vervloekt is vervloekt." [Bemidbar 22:6]. Het probleem is dat Bil'am geen beloftes kan geven over wat hij als waarzegger zal kunnen waarmaken "ook al gaf Balak me al het zilver en goud uit zijn paleis" [Bemidbar 22:18]. Dat is omdat het uiteindelijk God is die zijn profetie zal bepalen en niet Bil'am, die simpelweg zijn instrument is. Hier de les van de sidra van deze week is helder: te vertrouwen op wat je denkt dat God zal doen is gewoon geen vervanging voor goed leiderschap!

Balak kent de macht van het woord, vooral als die komt van hooggeplaatste mensen of zoals hier in het geval van de Tora, van mensen die hoog staan op hoge (stand)plaatsen. En hij

weet dat er een direct verband is tussen de macht van het woord en het vermogen van het volk om een uitdaging het hoofd te bieden of juist ten prooi te vallen aan wanhoop. Toespraken en woorden van onze leiders hebben een enorme uitwerking. David Ben Gurions gave om in 1948 een boodschap van wilskracht en verzet per radio te verspreiden, was van onschatbare waarde voor de jonge staat gedurende Israels vroege jaren. Het omgekeerde gold voor minister-president Levi Eshkol, die vlak voor de Zesdaagse Oorlog paniek veroorzaakte toen hij stotterend over de radio het land toesprak. Waar de meesten behoefte aan hebben, al geven maar weinigen dit toe, is dat onze leiders ons vertellen wat we over onszelf willen geloven. Maar Balak maakt een verkeerde berekening en in plaats van zich te richten tot Moav, kan hij alleen maar denken aan het vervloeken van de Israëlieten.

Net als Balak destijds lijkt Israëls leiderschap vandaag de dag alleen maar te reageren, zonder helder beleid en heldere doelen. Het voelt aan alsof Ehud Barak veranderd is in Ehud Balak. Deze dagen voelen we de hitte van inkomende woestijnwind, maar niets waar het aankomt op leiderschap in Israël. En als de regering ons leiding noch richting kan te geven, kan iemand me dan vertellen waar de oppositie nu gebleven is? Is er wel een oppositie? Misschien is Tzipi Livni naar Moav vertrokken?

Maar Balak symboliseert niet alleen Israels gebrek aan leiderschap. De onnadenkende, irrationele haat en het verlangen van Israels vijanden om Israel te vervloeken, is hetzelfde als Balaks verzoek om een valse profetie van Bil'am. Als je niet kan inloggen op een website van Bob Dylan met een Israelisch IP-adres voelt het gewoon alsof de wereld gek is geworden. Dus Saoedi-Arabiërs, Chinezen, alle mogelijke volkeren uit elke soort van dictatuur dan ook kunnen inloggen en naar Bob Dylan luisteren, maar niet het kwaadaardige Israël. Dear Balak*...

Als de Gay Pride parade in Spanje Israeliërs niet laat deelnemen... wat valt er dan nog te zeggen? Het is gewoon ongelooflijk... en trouwens, iedereen weet dat Israel de beste Gay Pride parade heeft in het Midden Oosten... in feite heeft Israel de enige Gay Pride parade in het Midden Oosten!

En laten we natuurlijk de 800 demonstranten niet vergeten, die ZIM, de Israelische scheepvaartlijn tegenhielden om in de haven van Oakland aan te leggen. Zoals Balak probeerde een slecht verhaal op te dringen aan een goed verhaal gebeurt dat hier precies zo heden ten dage. Het voelt echter toch iets anders aan in deze tijd. Israëls lasteraars lijken geen duidelijke visie te hebben over wat ze van Israel willen. Het ontbreekt hen ook aan visie – in feite voelt het of deze protesten niet alleen over Israels beleid gaan, maar over het feit dat we bestaan.

Laten we tenslotte niet de 100.000 ultra-orthodoxe Joden vergeten, die in protest naar Jeruzalem kwamen om scheiding tussen scholieren in Israels scholen te steunen. "Het is alsof je Amerikanen en Afrikanen bij elkaar zet. Met zulke enorme verschillen in intelligentie en capaciteiten kunnen ze niet samen studeren," zei een ultra-orthodoxe Joodse ouder om uitte leggen waarom hij niet kan toestaan dat zijn dochters in hetzelfde leslokaal zitten als Sefardisch Joodse meisjes. Ach, we weten allemaal dat deze sidra ons vertelt over Bil'am en zijn ezel, die een engel zag en begon te spreken. Het is wel aardig om te constateren dat er deze week een prachtige symmetrie bestaat tussen de Tora en de Heilige Stad, voor wat betreft "sprekende ezels!"

Ik weet dat het politiek incorrect is van mij met mijn Israëlische IP-adres om Bob Dylan te citeren, dus naar de uitspraak van Robert Zimmerman, de profeet van Minneapolis: "het doet ook mij pijn" ("it hurts me too").

---

*) *dir balaak* is een Arabische uitdrukking, die in Israelische slang wordt gebruikt: *sim lev!* = pay attention! = let goed op!

<http://www.balashon.com/2007/06/dir-balak.html>